

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 2352
Ημερομ. Κατάθεσης: 19/12/2024

Αθήνα, 19 Δεκεμβρίου 2024

Ερώτηση

Προς τους κ.κ. Υπουργούς

Εσωτερικών

Εξωτερικών

Εθνικής Άμυνας

Προστασίας του Πολίτη

Δικαιοσύνης

Μετανάστευσης & Ασύλου

Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής

Παιδείας, Θρησκευμάτων & Αθλητισμού

Κοινωνικής Συνοχής & Οικογένειας

ΘΕΜΑ: Υλοποίηση των συστάσεων του ΟΗΕ για τα ατομικά και πολιτικά Δικαιώματα

Η Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ, στο πλαίσιο της 3ης περιοδικής της έκθεσης για την Ελλάδα, δημοσίευσε στις 07/11/2024 τις καταληκτικές παρατηρήσεις και συστάσεις της για τη χώρα μας.

Καταρχάς, η Επιτροπή Ανθρώπινων Δικαιωμάτων αξιολόγησε ως σοβαρότερα προβλήματα που απαιτούν κατά προτεραιότητα αντιμετώπιση:

1. Τη χρήση υπερβολικής και θανατηφόρας βίας από την αστυνομία και άλλους αξιωματούχους επιβολής του νόμου, ιδιαίτερα κατά ειρηνικών διαδηλωτών και δημοσιογράφων, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης δακρυγόνων, χημικών ερεθιστικών ουσιών, κανονιών νερού και χειροβομβίδων κρότου-λάμψης, προκαλώντας σοβαρούς τραυματισμούς, αστυνομική βία,
2. Τις «επαναπροωθήσεις» (pushbacks) στα θαλάσσια και χερσαία σύνορα της Ελλάδας, με υπερβολική χρήση βίας και κακομεταχείριση, και

3. Τις εκστρατείες συκοφαντικής δυσφήμισης, εκφοβισμού, παρενόχλησης και απειλών, τη νομική παρενόχληση και τις ποινικές διώξεις των υπερασπιστών ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Για τα τρία αυτά θέματα, η Επιτροπή ζήτησε από την Ελλάδα την άμεση και διεξοδική διερεύνηση των καταγγελιών από ανεξάρτητες αρχές και την κατάλληλη ποινική καταδίκη των δραστών με παράλληλη επαρκή αποζημίωση των θυμάτων ή/και των οικογενειών τους, την υιοθέτηση νομοθεσίας και πολιτικών για την προστασία των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τη διασφάλιση των δικαιωμάτων τους, καθώς και την υποβολή ενδιάμεσης έκθεσης μέχρι τις 8 Νοεμβρίου 2027 για την εφαρμογή των συστάσεων αυτών.

Οι άλλες συστάσεις της Επιτροπής του ΟΗΕ αφορούν διαφθορά, Ρομά, ΛΟΑΤΚΙ, βία κατά γυναικών και γυναικοκτονίες, εμπορία ανθρώπων, ανιθαγένεια, συνθήκες κράτησης, ψυχιατρεία, αντιρρησίες συνείδησης, ελευθερίες έκφρασης, συνάθροισης και συνεταιρίζεσθαι και μειονότητες, για τις οποίες θα υποβληθεί έκθεση το 2031.

Η Επιτροπή εκφράζει σοβαρές ανησυχίες για όλα αυτά τα θέματα και μεταξύ άλλων ζητά:

- Νομοθετικά και θεσμικά μέτρα για τη διασφάλιση της προστασίας των πληροφοριοδοτών (whistleblowers) από αντίποινα, νομικά και πρακτικά.
- Πρόληψη και εξάλειψη κάθε μορφής διακρίσεων και περιθωριοποίησης κατά των Ρομά.
- Διεξοδική διερεύνηση καταγγελιών για βία που υποκινείται από το σεξουαλικό προσανατολισμό ή την ταυτότητα φύλου του θύματος.
- Άμεση και διεξοδική διερεύνηση όλων των περιπτώσεων βίας κατά των γυναικών, συμπεριλαμβανομένης της ενδοοικογενειακής βίας, με κατάλληλη τιμωρία των δραστών και αποτελεσματική πρόσβαση των θυμάτων σε αποτελεσματικά ένδικα μέσα και απαραίτητη νομική, ιατρική, οικονομική και ψυχολογική υποστήριξη, καθώς και εξέταση του ενδεχόμενου τροποποίησης του Ποινικού Κώδικα για να ποινικοποιήσει ειδικά τη γυναικοκτονία
- Άμεση και διεξοδική διερεύνηση όλων των υποθέσεων εμπορίας ανθρώπων, με κατάλληλη τιμωρία των δραστών και πλήρη αποκατάσταση των θυμάτων, συμπεριλαμβανομένης της κατάλληλης αποζημίωσης και επανένταξης.
- Διασφάλιση ότι όλα τα παιδιά που γεννιούνται στην Ελλάδα, ιδιαίτερα για παιδιά που γεννήθηκαν από ανιθαγενείς γονείς, είναι εγγεγραμμένα και λαμβάνουν επίσημο πιστοποιητικό γέννησης.
- Βελτίωση των συνθηκών κράτησης και διασφάλιση ότι οι αιτούντες άσυλο, οι πρόσφυγες και οι μετανάστες αντιμετωπίζονται με αξιοπρέπεια και ανθρωπιά σε όλους τους χώρους στέρησης της ελευθερίας.
- Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και θεραπευτικής μεταχείρισης σε δημόσιες εγκαταστάσεις περίθαλψης για άτομα σε ψυχιατρικά ιδρύματα και ενίσχυση της ανεξάρτητης παρακολούθησης των ψυχιατρικών ιδρυμάτων και των μηχανισμών διερεύνησης των καταγγελιών.

- Εναλλακτική θητεία προσβάσιμη σε όλους τους αντιρρησίες συνείδησης που δεν θα είναι τιμωρητική ή μεροληπτική ως προς τη φύση, το κόστος ή τη διάρκεια της.
- Αποτελεσματική αποτροπή και καταπολέμηση πράξεων παρενόχλησης, εκφοβισμού και βίας κατά δημοσιογράφων και εργαζομένων στα μέσα ενημέρωσης.
- Τροποποίηση του Ν. 4703/2020, ώστε όλα τα άτομα να απολαμβάνουν πλήρως το δικαίωμα στην ελευθερία της συνάθροισης, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος της αυθόρμητης συνάθροισης.
- Εγγύηση, νομικά και πρακτικά, της αποτελεσματικής άσκησης του δικαιώματος της ελευθερίας του συνεταιρίζεσθαι ώστε τυχόν περιορισμοί να είναι πλήρως συμβατοί με το άρθρο 22 του Συμφώνου, και λήψη κατάλληλων μέτρων για τη διασφάλιση ασφαλούς και ευνοϊκού περιβάλλοντος για τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών.
- Διασφάλιση ότι όλα τα άτομα που ανήκουν σε εθνοτικές, θρησκευτικές ή γλωσσικές μειονότητες, προστατεύονται αποτελεσματικά από κάθε μορφή διάκρισης και μπορούν να απολαμβάνουν πλήρως τα δικαιώματά τους που προβλέπει το Σύμφωνο.
- Ευρεία διάδοση του Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα, του Προαιρετικού Πρωτόκολλου, της τρίτης περιοδικής έκθεσης της Ελλάδας και των καταληκτικών παρατηρήσεων της Επιτροπής, καθώς και διασφάλιση ότι η περιοδική έκθεση της Ελλάδας και οι καταληκτικές παρατηρήσεις της Επιτροπής θα μεταφραστούν στα ελληνικά.
- Δημοσίευση και εφαρμογή των Διαπιστώσεων (Views) της Επιτροπής, ιδίως όσον αφορά στις προσφυγές Καλαμιώτη κατά Ελλάδας (1486/2006), Νικόλα Κατσαρή κατά Ελλάδας (1558/2007) και Γεωργόπουλος κ.ά. κατά Ελλάδας (1799/2008) με καταβολή αποζημίωσης στα θύματα (Ρομά) που δικαιώθηκαν.

Κατόπιν των ανωτέρω, παρατίθεται ο ηλεκτρονικός σύνδεσμος με το πλήρες κείμενο των καταληκτικών παρατηρήσεων και συστάσεων της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ (Οι συστάσεις του ΟΗΕ: https://tbinter-net.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CCPR/C/GRC/CO/3&Lang=en) και

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί, στο μέτρο των αρμοδιοτήτων τους:

- 1) **Ποια συγκεκριμένα μέτρα πήραν ή σχεδιάζουν να πάρουν και με ποιο χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή καθεμιάς από τις συστάσεις της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ και με δεδομένο ότι αναμένεται η χώρα μας να καταλάβει τη θέση του Μη Μόνιμου Μέλους του ΣΑ του ΟΗΕ;**
- 2) **Ειδικότερα, με δεδομένο πως καταγγελίες για αστυνομική βία, επαναπροωθήσεις και παρενόχληση και διώξεις υπερασπιστών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, με παράλληλη ατιμωρησία, έχουν γίνει πρόσφατα από πλείστους διεθνείς και εγχώριους φορείς, προτίθεται η κυβέρνηση να ζητήσει από την Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου να αναθέσει σε ένα ή περισσότερους Αντεισαγγελείς τη διερεύνηση των**

καταγγελιών αυτών, ώστε στη συνέχεια να ενημερώσει τους διεθνείς φορείς, το ΕΔΔΑ και τις Ανεξάρτητες Αρχές για τα σχετικά αποτελέσματα;

3) Επίσης, δεδομένου πως και τον Φεβρουάριο του 2024 η Επιτροπή του ΟΗΕ για την Εξάλειψη των Διακρίσεων κατά των Γυναικών όπως τώρα και η Επιτροπή Ανθρώπινων Δικαιωμάτων κάλεσαν την Ελλάδα να προχωρήσει στην ποινικοποίηση της γυναικοκτονίας, εξετάζει η κυβέρνηση την εφαρμογή των δύο αυτών συστάσεων όπως και την προσθήκη του φύλου στο Άρθρο 82^A «Έγκλημα με ρατσιστικά χαρακτηριστικά ή σε βάρος ανηλίκου ή αδυνάμου προσώπου»;

4) Πώς έκανε ή προγραμματίζει να κάνει άμεσα η Κυβέρνηση την έγκαιρη διάχυση των συστάσεων στους αρμόδιους κρατικούς φορείς σε όλα τα επίπεδα (εθνικό, περιφερειακό και δημοτικό), ιδίως στην Κυβέρνηση, το κοινοβούλιο και το δικαστικό σώμα, καθώς και τη δημοσίευση των Διαπιστώσεων της Επιτροπής στις προσφυγές που εκδικάστηκαν από αυτήν παράλληλα με την καταβολή αποζημιώσεων στα θύματα (Ρομά) που δικαιώθηκαν;

Οι Ερωτώσες Βουλευτρίες και οι Ερωτώντες Βουλευτές

Ακρίτα Έλενα

Βέττα Καλλιόπη

Γαβρήλος Γιώργος

Δούρου Ειρήνη (Ρένα)

Ζαμπάρας Μιλτιάδης (Μίλτος)

Καλαματιανός Διονύσης

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Νοτοπούλου Κατερίνα

Παπαηλιού Γιώργος

Τσαπανίδου Παρθένα (Πόπη)

Ψυχογιός Γιώργος